

0 პერიტონეალური დიალიზი:

შეინახეთ კათეტერის ადგილი სუფთა და მშრალი, რათა თავიდან აიცილოთ ინფექციები, როგორცაა პერიტონიტი (პერიტონეუმის ინფექცია).

განაგრძეთ დიალიზის რუტინა და მიჰყევით ექიმის რჩევებს დიეტასა და სითხის მიღებასთან დაკავშირებით.

2. რისკების მართვა:

0 ინფექცია: ორივე ჰემოდიალიზი და პერიტონეალური დიალიზი შეიცავს ინფექციის რისკს. ჰემოდიალიზის დროს მნიშვნელოვანია სისხლძარღვთა წვდომის ადგილის სისუფთავე შენარჩუნება, ხოლო პერიტონეალური დიალიზისთვის კათეტერის მიდამოში სათანადო ჰიგიენა გადამწყვეტია.

0 დაბალი არტერიული წნევა: ზოგიერთ პაციენტს შეიძლება განუვითარდეს არტერიული წნევის ვარდნა დიალიზის დროს ან მის შემდეგ, რაც იწვევს თავბრუსხვევას ან სისუსტეს. აცნობეთ თქვენს ჯანდაცვის პროვაიდერს, თუ თქვენ გაქვთ ეს სიმპტომები.

0 სითხის გადატვირთვა ან დისბალანსი: დაიცავით სითხის შეზღუდვები და მედიკამენტების მითითებები, რათა თავიდან აიცილოთ ისეთი გართულებები, როგორცაა სითხის გადატვირთვა, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს შეშუპება, ქოშინი ან გულის პრობლემები.

როდის დავინახავ გაუმჯობესებას?

• დიალიზი ხელს უწყობს თირკმლის უკმარისობის სიმპტომების მართვას, მაგრამ არ ხდება განკურნება. დროთა განმავლობაში, უნდა გამოვლინდეს ნაკლები სიმპტომები, რომლებიც დაკავშირებულია თირკმლის უკმარისობასთან, როგორცაა შეშუპება, ქოშინი ან დაღლილობა. თქვენი ჯანდაცვის პროვაიდერი მონიტორინგს გაუწევს თქვენს პროგრესს და საჭიროებისამებრ შეასწორებს თქვენს დიალიზის გეგმას.

ბოლოს

• თუ გაქვთ რაიმე შეშფოთება ან შეკითხვა თქვენი დიალიზის მკურნალობის ან მისი რისკების მართვასთან დაკავშირებით, გთხოვთ, დაუკავშირდეთ თქვენს ჯანდაცვის პროვაიდერს.

მნიშვნელოვანი შენიშვნა: ამ მასალაში მოცემული ინფორმაცია არის საგანმანათლებლო მიზნებისთვის და არ ცვლის პროფესიულ სამედიცინო რჩევას.

პროფესორი გიორგი ფხაკაძე, საქართველოს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ინსტიტუტი. საქართველოს პაციენტთა საბჭოს ინიციატივა. "დიალიზი". თბილისი: საქართველოს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ინსტიტუტი, 2024. 4 პ. (PHIG-004)

დიალიზი – ყველაფერი, რაც უნდა იცოდეთ და რას წარმოადგენს

სანიფორმაციო ბუკლეტი

ეს ბროშურა წარმოადგენს ინფორმაციას დიალიზის შესახებ, რომელიც განმარტავს მის ორ ძირითად ტიპს, რას უნდა ველოდოთ სესიის დროს. დიალიზი არის მკურნალობა, რომელიც ხელს უწყობს ნარჩენების და ჭარბი სითხის ამოღებას სისხლიდან, როდესაც თირკმელები ამ ფუნქციებს ეფექტურად ვეღარ ასრულებენ.

პაციენტის ინფორმაცია: დიალიზი შესავალი

• ეს ბროშურა გვაძლევს ინფორმაციას დიალიზის შესახებ, განმარტავს დიალიზის ორ ძირითად ტიპს, რას უნდა ველოდოთ სესიის დროს და რჩევებს შემდგომი მოვლის შესახებ. დიალიზი არის მკურნალობა, რომელიც ხელს უწყობს ნარჩენების და ჭარბი სითხის ამოღებას სისხლიდან, როდესაც თირკმელები ამ ფუნქციებს ეფექტურად ვეღარ ასრულებენ.

ჰემოდიალიზისა და პერიტონეალური დიალიზის შესავალი

1. ჰემოდიალიზი:

○ ჰემოდიალიზი გულისხმობს სისხლის ფილტრაციას აპარატის მეშვეობით, რომელსაც ეწოდება დიალიზატორი. სისხლი ამოღებულია სხეულიდან, გადის მანქანაში ნარჩენების და ქარბი სითხის მოსაშორებლად და შემდეგ უბრუნდება სხეულს. ეს ჩვეულებრივ კეთდება საავადმყოფოში ან დიალიზის ცენტრში.

○ სიხშირე: პაციენტების უმეტესობას ესაჭიროება ჰემოდიალიზი კვირაში სამჯერ, ყოველი სეანსი გრძელდება დაახლოებით 4 საათის განმავლობაში.

2. პერიტონეალური დიალიზი:

○ პერიტონეალური დიალიზი იყენებს მუცლის ღრუში მდებარე გარსს (პერიტონეუმს) თქვენი სხეულის შიგნით სისხლის გასაფილტრად. სპეციალური სითხე შეჰყავთ მუცელში კათეტერის საშუალებით და ნარჩენები გამოიყოფა პერიტონეუმის სისხლძარღვებიდან.

○ ტიპები:

უნყვეტი ამბულატორიული პერიტონეალური დიალიზი (CAPD): ეს კეთდება ხელით, ჩვეულებრივ ოთხჯერ დღეში, ყოველ გაცვლას დაახლოებით 30 წუთი სჭირდება.

ავტომატური პერიტონეალური დიალიზი (APD): ეს კეთდება ღამით, ძილის დროს აპარატის გამოყენებით.

რას უნდა ველოდოთ დიალიზის სესიის დროს

1. ჰემოდიალიზი:

○ სესიის დაწყებამდე: სესიის დაწყებამდე შემოწმდება თქვენი არტერიული წნევა, წონა და ტემპერატურა. შეიძლება მოგეთხოვოთ გარკვეული მედიკამენტების მიღება არტერიული წნევის გასაკონტროლებლად ან სისხლის გათხელებაში დასახმარებლად.

○ სესიის დროს: ორი ნემსი ჩაიდება სისხლძარღვთა სისტემაში (ჩვეულებრივ მკლავში), ერთი სისხლის ამოსაღებად და მეორე მის დასაბრუნებლად. სისხლი მიედინება დიალიზატორში, სადაც ნარჩენები და სითხე ამოღებულია და შემდეგ უბრუნდება თქვენს სხეულს. სეანსის დროს შეგიძლიათ დაისვენოთ, უყუროთ ტელევიზორს, წაიკითხოთ ან დაიძინოთ.

○ სესიის შემდეგ: შეიძლება ცოტათი დაღლილად იგრძნოთ თავი, მაგრამ პაციენტების უმეტესობას შეუძლია განაახლოს ნორმალური აქტივობა დასვენების შემდეგ.

2. პერიტონეალური დიალიზი:

○ სესიის დაწყებამდე: თქვენი კათეტერის ადგილი გაინმინდება და შემოწმდება ინფექციის თავიდან ასაცილებლად. დიალიზის სითხე (დიალიზატი) მომზადდება გამოსაყენებლად.

○ სესიის დროს: CAPD-ში, თქვენ ხელით შეავსებთ თქვენს მუცელს დიალიზის სითხით და დაელოდებით მის შთანთქმას ნარჩენების გადინებამდე. ეს კეთდება დღეში რამდენჯერმე. APD-ში მანქანა ავტომატურად ახორციელებს გაცვლას ძილის დროს.

○ სესიის შემდეგ: შეგიძლიათ დაუბრუნდეთ თქვენს ყოველდღიურ საქმიანობას CAPD-ის დასრულების შემდეგ.

შემდგომი მოვლა და დიალიზის რისკების მართვა

1. შემდგომი მოვლა:

○ ჰემოდიალიზი:

სესიის შემდეგ მნიშვნელოვანია დაისვენოთ, სათანადოდ დატენიანდეთ და თვალყური ადევნოთ სისხლძარღვთა წვდომის ადგილს ინფექციის ან სისხლდენის ნიშნებზე.

დაიცავით ექიმის მიერ მოწოდებული დიეტური და სითხის შეზღუდვები, რათა დაგეხმაროთ თქვენი მდგომარეობის მართვასა და მკურნალობაში.